

Kokemäen kaupunki
kari.ylikoski@kokemaki.fi

Viite Lausuntopyyntö 13.11.2025

Aihe Kokemäki, Kotkaniemen ranta-asemakaava, ehdotus

Kokemäen kaupunki on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Kotkaniemen ranta-asemakaavan ehdotuksesta. Ranta-asemakaavan tavoitteena on varata järven rannalle lisärakennusoikeutta maanomistajan vastaisia rakentamistarpeita varten. Kaavaselostuksen mukaan kaavan tavoitteena on ohjata uutta rakentamista ympäristön kannalta edullisille alueille niin, että myös vapaan rantaviivan määrä ja yhtenäisyys turvataan.

Suunnittelualue sijaitsee noin 20 kilometrin etäisyydellä Kokemäen keskustaaajamasta Sääksjärven pohjoisrannalla. Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) alueelle ei ole osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman arvoalueita. Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa.

Satakunnan Museo on lausunut kaavaluonnoksesta 2.7.2025. Lausunnossaan museo totesi, että kaava-alueella on toteutettava arkeologinen inventointi, jossa selvitetään alueen mahdolliset esihistoriallisen sekä historiallisen ajan kiinteät muinaisjäännökset. Lisäksi Satakunnan Museo on esittänyt, että alueelta laadittaisiin kulttuuriympäristöselvitys, jossa huomioitaisiin paitsi maisema, myös rakennuskanta. Satakunnan Museo esitti lisäksi, että vaikutusten arvioinnissa olisi huomioitava vaikutus alueen rakennuskantaan ja maisemaan

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueella on syksyllä 2025 toteutettu arkeologinen inventointi (Heilu Oy 2025). Selvityksen perustella Kotkan jo 1500-luvun lopulla syntynyt yksinäistalo on arvotettu muuksi arkeologiseksi kulttuuriperintökohteeksi. Tarkemmat tiedot kohteesta sekä aluerajaus paikkatietoineen on ladattavissa Kulttuuriympäristön palveluikkunasta <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000095255>.

Satakunnan Museo esittää, että kulttuuriperintökohde merkitään kaavakartalle Katja-asetuksen mukaisesti **ark**-osa-alueena ((kts. Ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta 11.6.2024). Kohdetta koskeva kaavamääräys tulee olla muotoa: *Muu arkeologinen kohde, joka ei ole muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Suuremmista kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (Satakunnan Museo) kanssa.*

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Kaavaehdotuksen kaavamateriaalin mukana oli kulttuurihistoriallinen selvitys. Selvityksessä sivulla 7. todetaan, että " Kotkan tilan rakennuksista ei löydy tietoa Satakunnan Museon ylläpitämästä Y-Pakki – sovelluksesta, eli talouskeskusta ei ole inventoinneissa määritelty suojeltavaksi tai muuten merkittäväksi rakennushistorialliseksi kohteeksi." Satakunnan Museo huomauttaa, että alueella ei ole kaavaa eikä näin ollen alueella ole suoritettu inventointia, jossa alueen kulttuuriympäristöarvoja olisi tutkittu. Vaikka jotain kohdetta ei löydy Y-Pakista, se ei tarkoita, etteikö kohteella olisi arvoja. Y-Pakin lisäksi Satakunnan Museolla on käytössään viranomaiskäyttöön tarkoitettu Pakki-sovellus, jossa on laajemmat tiedot kohteista. Kohde ei sisälly kuitenkaan Pakkiin, sillä alueella ei ole tehty kulttuurihistoriallista inventointia eikä alueen arvoja ole tutkittu aiemmin.

Kaavan laatijan tekemässä kulttuuriympäristöselvityksessä ei ole tuotu esille rakennusten arvoa, ja kohteet tulee arvottaa yhteistyössä alueellisen vastuumuseon kanssa. Satakunnan Museo esittää, että kaavoittaja ja museo järjestävät yhteistyöpalaverin, jossa samalla selvitetään mahdolliset suojelutarpeet. Palaveri tulee järjestää ennen kaavan etenemistä.

Kaavaehdotuksen selostusta ei ole täydennetty maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön osalta, vaan selostus on vastaava kuin luonnosvaiheessa. Satakunnan Museo pitää vaikutusten arviointia edelleen suppeana.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Johanna Junnila
Satakuntaliitto/kirjaamo
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä